

VESTFOLDMINNE 9

Rutebiltrafikken på vinterveier!

I rutebiltrafikkens første periode, må det ha vært et slit å holde rutene åpne vinterstid.

Rutebileierne drev stort sett enkeltmannsforetak, og på vinterstid var det å brøyte veiene om natten, og de reparerte bilen natterstid for å være klare til neste dags kjøring. Dekkene var dårlige, så lapping var vanlig at de gjorde om natten. Øybusspioneren Nils Olsen førte inn i sin regnskapsbok 1. februar 1921 en inntekt på kr. 50.-, og tilføyet at «ruten var innstillet resten av maaneden grunnet snehindringer». De lette plogene som var spent bak en hest, tok nok ikke så dype skjær.

Det skulle mye til at før rutebilene ikke gikk. I gamle rapporter finnes det dystre innrømmelser, særlig om snøvanskelighetene i tunge snøvintrer. I 1924 skrev Andersen-Vang på Nøtterøy i sin rapport til veivesenet om årets kjøring: «Opphold hele mars på grunn av sneføret, og hele april på grund av teleløsning». En annen vinter ble en rutebileier på Husøy fullstendig innesperret av snø. Men han ville ikke gi opp, og fikk tak i to mann og lastet bilen full av planker og redskap, og til og med gamle låvedører kom til nytte. De la planker og annet de hadde

for hånden i sporet, slik at de fikk laget en vei. De flyttet forover etter hvert som rutebilen kjørte fremover. På sju timer hadde de fått bilen tre kilometer fremover. Klokken seks om kvelden kom bilen til byen etter en tur på ni kilometer. Neste morgen startet han ruten igjen. Men det var sikkert ikke bare på Nøtterøy rutebile hadde problemer vinterstid. Midt på tjuetallet brøytet rutebilene veiene med jernplog, og det var nok bedre enn planker, granbar og låvedører.

Det var jo også lysere tider vinterstid, hvor også inntektene var tilfredsstillende. Holt & Gravdal drev sine ruter mellom Andebu – Vivestad og Tønsberg. Selskapet hadde stor betydning for lokalsamfunnet, som bandt sammen by og land med sine ruter. I alle år har det vært mange ansatte fra Andebu-distriktet i selskapene, særlig i Farmand. En solid stab med trofaste sjåfører gjennom alle år.

Sommerstid var det stor trafikk til badestrendene Ringshaug og Skallevold.

De kunne kjøre opptil seksti turer på de store badesøndagene. Da hjalp alle selskapene til å avvikle trafikken. Like så på store konfirmasjons-søndager.

Det sammen var det på vinterstid. Bildet viser en skisøndag i regi av Tønsberg turistforening i 1933/34. Den vinteren arrangerte turistforeningen ni turer gjennom vinteren, og åtte rutebiler hver søndag fraktet 500 skiløpere til Høyjord, som er et tettsted i Andebu Kommune.

Da hjalp alle selskapene til med avviklingen av trafikken, selv om det var Holt & Gravdals ruter.

Så det var et godt samarbeid mellom de forskjellige rutebilselskapene, som senere førte til etableringen av både Farmand og Øybuss.

Senere ble Dalsroa Turisthytte et populært skisted, og jeg kan huske på femtitallet og først på sekstitallet at det gikk både fem og seks busser dit søndager, med retur til byen om ettermiddagen. Bussene fulle av ski, våte beksønstøvler og mange skiglade passasjerer.

TEKST: STEIN RUNE KLEMMETSBY

FOTO: STEIN RUNE KLEMMETSBY'S FOTOSAMLING.

Kilder:

Rutebiltrafikken på Nøtterøy og Tjøme gjennom femti år. Tønsberg Turistforening jubileumsbok, ToT i hundre.